

Judecătoria Centru, mun. Chișinău  
Judecător: Liubovi Brînză  
Curtea de Apel Chișinău  
Judecători: Victor Pruteanu, Ana Gavriliță, Ludmila Popova  
Curtea Supremă de Justiție  
Judecători: Tatiana Vieru, Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

## Î N C H E I E R E

09 august 2017

mun. Chișinău

### Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător: Tatiana Vieru

Judecători: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire declarată de Chiținiuc Vasile și avocatul Tarsîna Vasile în interesele lui Chițeniuc Anatolie, Gazov Mihail, Gazov Andrei, Aramă Ilarion, Țurcan Andrei, Cumpanici Nicolai, Eremia Valeriu, Verdeș Vitalie, Badrajan Ion, Duda Mihail, Gumeni Ana, Stăvilă Pavel, Frumusachi Oleg, Chiriac Igor, Rotari Grigore, Bernevec Gheorghe, Belibov Iuri, Cornovean Vasile și Batog Vasile,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chiținiuc Vasile, Chițeniuc Anatolie, Gazov Mihail, Gazov Andrei, Aramă Ilarion, Țurcanu Andrei, Cumpanici Nicolae, Erimia Valeriu, Verdeș Vitalie, Badrajan Ivan, Duda Mihail, Gumeni Ana, Stăvilă Pavel, Frumusachi Oleg, Chiriac Igor, Rotari Grigore, Bernevec Gheorghe, Belibov Iuri, Cornovean Vasile și Batog Vasile împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Merant Plus” și Societății cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Anevas Cuant”, Societatea cu Răspundere Limitată „Agro-Ialovenii” și Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei, privind constatarea încălcării prevederilor contractului individual de muncă și drepturilor la salariu neobținut timp îndelungat din vina angajatorului, restabilirea în drepturile salariale, încasarea în mod solidar a salariului neachitat, penalității și dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 25 ianuarie 2017, prin care s-a considerat ca fiind inadmisibil recursul declarat de avocatul Tarsîna Vasile în interesele Chiținiuc Vasile, Chițeniuc Anatolie, Gazov Mihail, Gazov Andrei,

Aramă Ilarion, Țurcanu Andrei, Cumpanici Nicolae, Eremia Valeriu, Verdeș Vitalie, Badrajan Ion, Duda Mihail, Gumeni Ana, Stăvilă Pavel, Frumusachi Oleg, Chiriac Igor, Rotari Grigore, Bernevec Gheorghe, Belibov Iuri, Cornovean Vasile și Batog Vasile,

c o n s t a t ă :

La data de 06 septembrie 2011, Chiținiuc Vasile, Chițeniuc Anatolie, Gazov Mihail, Gazov Andrei, Aramă Ilarion, Țurcanu Andrei, Cumpanici Nicolae, Erimia Valeriu, Verdeș Vitalie, Badrajan Ivan, Duda Mihail, Gumeni Ana, Stăvilă Pavel, Frumusachi Oleg, Chiriac Igor, Rotari Grigore, Bernevec Gheorghe, Belibov Iuri, Cornovean Vasile și Batog Vasile au depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Merant Plus” și Societatea cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital” privind constatarea încălcării prevederilor contractului individual de muncă și drepturilor la salariu neobținut timp îndelungat din vina angajatorului, restabilirea în drepturile salariale, încasarea în mod solidar a salariului neachitat, penalității și dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au indicat că, potrivit contractului de antrepriză nr. 3 din 17 aprilie 2009, Societatea cu Răspundere Limitată „Merant Plus” este antreprenorul general al construcției complexului locativ din or. Ialoveni, str. Timișoara, 8 și executor general al obiectului sub demontaj din satul Olișcani, raionul Șoldănești, ce aparțin Societății cu Răspundere Limitată „Anevas Cuant”.

Societatea cu Răspundere Limitată „Merant Plus” în calitate de antreprenor general, a încheiat cu Societatea cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital” în calitate de subantreprenor, contractul nr. 15/09 din 15 octombrie 2009, cu următoarele condiții, și anume, indicând în pct.1.1. că, Societatea cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital” primește obligațiunile de executare asupra lucrărilor de construcție la complexul locativ din or. Ialoveni, str. Timișoara, 8, din momentul achitării costului materialelor. Documentația de proiect fiind parte integrantă a contractului; în pct.1.4. costul lucrărilor încredințate subantreprenorului Societatea cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital” de către Societatea cu Răspundere Limitată „Merant Plus” se determină în baza proceselor-verbale de recepție a lucrărilor executate de Societatea cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital”, dar, aprobate, semnate și ștampilate de Societatea cu Răspundere Limitată „Merant Plus” și Societatea cu Răspundere Limitată „Anevas Cuant”; în pct.3.1. s-a stabilit achitarea prin transfer în temeiul actului de executare a lucrărilor; în pct.3.2. s-a indicat termenul limită de achitare a plății este nu mai mult de 10 zile din momentul semnării de către părți a actului de executare a lucrărilor (proceselor-verbale de recepție a lucrărilor executate).

În scopul executării obligațiilor contractului de antrepriză, reclamantii au precizat că subantreprenorul Societatea cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital” a încheiat contracte de muncă cu șefii de brigăzi și cu salariați, care au efectuat lucrări de construcție la Societatea cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital”. Astfel, la 01 iulie 2009 a fost încheiat contractul individual de muncă cu Chiținiuc Vasile, fiind angajat în funcția de director în construcție, cu salariul mediu de 12 000 lei lunar, împuternicit cu dreptul de a semna contracte de muncă din numele Societății cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital” cu muncitorii și specialiștii care vor activa la complexul locativ din or. Ialoveni, str. Timișoara, 8, inclusiv și la obiectul sub demontare din satul Olișcani, raionul Șoldănești.

În scopul exercitării obligațiilor funcționale și a lucrărilor în construcție, reclamantul Chiținiuc Vasile, din numele Societății cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital”, a angajat diriginți de șantier, responsabili tehnici, specialiști și muncitori la șantierele de construcții la complexului locativ din or. Ialoveni, str. Timișoara, 8, precum și la obiectul sub demontare din s. Olișcani, r-1 Șoldănești.

Reieșind din procesele-verbale de recepție a lucrărilor executate și semnate de reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Anevas Cuant” și antreprenorul general Societatea cu Răspundere Limitată „Merant Plus”, pentru îndeplinirea lucrărilor de construcție la șantierul din or. Ialoveni, str. Timișoara, 8, 3 complexul locativ și la șantierul sub demontare din satul Olișcani, raionul Șoldănești, salariul specialiștilor pentru perioada 01.07.2009 - 15.11.2010 s-a indicat în anexa nr.1, potrivit căreia salariul calculat conform contractelor de muncă constituie suma totală de 692 500 lei, dintre care cel achitat constituie suma de 265 845 lei, iar salariul neachitat constituie 426 655 lei. Salariul muncitorilor de la obiectul sub demontare din satul Olișcani, raionul Șoldănești a fost indicat în anexa nr.2 și în procesele-verbale, indicând-se că salariul calculat constituie suma totală de 497 322 lei, dintre care cel achitat constituie 207 845 lei, cel neachitat constituie 288 477 lei, iar deplasările calculate și neachitate constituie 46 080 lei.

Cu referire la salariul calculat muncitorilor de la complexul locativ din or. Ialoveni, str. Timișoara, 8 menționează că, acesta a fost indicat în anexa nr.3 și în procesele-verbale și constituie suma de 846 629.83 lei, dintre care salariul achitat constituie 256 280 lei, salariul neachitat 590 349 lei, iar deplasările calculate și neachitate fiind 45 436 lei.

Reclamantii au mai indicat că, în prealabil au negociat condițiile contractului individual de muncă cu pârâții, conform contractului de subantrepriză și contractului de antrepriză, prin care și-au asumat obligațiunea în mod solidar să achite salariul pentru munca prestată, conform proceselor-verbale de recepționare a lucrărilor efectuate în construcție și să răspundă solidar față de reclamantii, însă, pârâții au ignorat obligațiile ce le revin, achitându-le doar parțial plățile salariale, formând o datorie în proporții deosebit de mari față de ei.

În acest context evidențiază că, pârâții nu le-au achitat pachetul social stabilit în contract, polița de asigurare medicală, deplasările în interes de serviciu în altă localitate, nu i-au asigurat cu facilități pentru munca în condiții nocive și echipamente de protecție a muncii, precum și nu au acordat concedii anuale de odihnă, încalcându-li-se prevederile contractului colectiv de muncă, contractelor individuale de muncă și legislația muncii în vigoare, și anume art. art. 9, 10, 12, 13, 56, 58 alin. (1), 64, 65 alin. (1), 66 alin. (1), 67, 70, 72, 80, 78, 112, 113, 114 și 117 din Codul muncii, cât și promisiunile făcute lor la negocierile precontractuale.

Subliniază reclamanții că în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 09 martie 2011, s-au adresat pârâților cu pretenții solicitând achitarea plăților salariale restante, însă până în prezent nu li s-a oferit răspuns și nu au efectuat plățile corespunzătoare.

Ulterior, la 22 august 2011, au înaintat pârâților o cerere în vederea eliberării copiilor confirmate a ordinelor de angajare în cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital” și certificatele cu privire la salariile lunare achitate salariaților, restanțelor existente la aceste plăți, precum și solicitarea de achitare a plăților salariale restante, la care nu a parvenit un răspuns.

Având în vedere inacțiunile pârâților, manifestate prin neachitare la timp a salariului și a remunerării muncii electiv efectuate, consideră că, au încălcat intenționat prevederile art. 131 și art. 142 alin. (1) din Codul Muncii RM.

Relatează reclamanții că, potrivit prevederilor art. 330 alin. (2) din Codul muncii, în caz de reținere din vina angajatorului, a salariului (art. 142 Codul muncii), acestuia i se plătesc suplimentar pentru fiecare zi de întârziere 0,1% din suma neplătită în termen, norma respectivă reprezentând o sancțiune, stabilită de legiuitor angajatorului în cazul neonorării de către acesta a obligațiilor financiare față de angajați, urmând a fi calculate și încasate incontestabil în fiecare caz de reținere a salariului. Penalitatea de întârziere urmează a fi achitată conform legii de către pârâți în mod solidar, calculate la momentul depunerii cererii de chemare în judecată.

Au accentuat că, pârâții prin semnarea proceselor-verbale de recepționare a lucrărilor efectuate, au recunoscut parțial suma datoriei, însă până în prezent se eschivează de la executarea acestei obligații.

De asemenea au invocat că, prin acțiunile pârâților le-a fost cauzat un prejudiciu moral, exprimat prin suferințe fizice și psihice suportate din cauza neachitării la timp a salariului și lipsa acestuia, alimentarea insuficientă, concomitent și prin pierderea considerabilă a timpului și retrăirile sufletești pentru a recupera de la pârâți sumele de bani câștigate prin muncă, epuizarea și distrugerea emoțională ca urmare a încercărilor repetate, soldate cu eșec de a soluționa litigiul pe cale amiabilă și limitarea în dreptul legal de a dispune de propriul câștig.

La fel, reclamanții au indicat că, la aprecierea prejudiciului moral urmează a fi luat în considerație intensitatea înaltă și durata esențială a retrăirilor și suferințelor

sufilești și psihice suportate, felul vinovăției părților, intențiile și umilința adusă lor.

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, la 27 iulie 2012, reclamanții au depus cerere de concretizare și modificare a pretențiilor împotriva părților Societatea cu Răspundere Limitată „Merant Plus” și Societatea cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Anevas Cuant, Societatea cu Răspundere Limitată „AgroIaloveni” și Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei, invocând că părțile urmează să achite în mod solidar următoarele plăți, și anume:

lui Chiținiuc Vasile - salariul neachitat pentru perioada 01.07.2009 - 01.11.2010 în mărime de 158 035 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 118 429.40 lei, dobânda de întârziere în mărime de 84 173.21 lei, venitul ratat în mărime de 25 590.63 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 357 410.75 lei și prejudiciul moral în mărime de 400 000 lei, iar în total suma de 985 603.99 lei;

lui Chițeniuc Anatolie - salariul neachitat pentru perioada 01.04.2010 - 01.11.2010 în mărime de 50 500 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 35 169 lei, dobânda de întârziere în mărime de 23 215.18 lei, venitul ratat în mărime de 7 080.01 6 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 208 395.25 lei și prejudiciul moral în mărime de 400 000 lei, iar în total suma de 724 359.44 lei;

lui Erimia Valeriu - salariul neachitat pentru perioada 01.01.2010 - 01.03.2010 în mărime de 10 500 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 9 097 lei, dobânda de întârziere în mărime de 5 997.12 lei, venitul ratat în mărime de 1 823.26 lei și prejudiciul moral în mărime de 150 000 lei, iar în total suma de 177 399.38 lei;

lui Verdeș Vitalie - salariul neachitat pentru perioada 01.09.2010 - 01.11.2010 în mărime de 15 000 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 9 196 lei, dobânda de întârziere în mărime de 6 069.72 lei, venitul ratat în mărime de 1 851.94 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 208 395.25 lei și prejudiciul moral în mărime de 400 000 lei, iar în total suma de 640 512.91 lei;

lui Cumpanici Nicolae - salariul neachitat pentru perioada 01.10.2009 - 01.11.2010 în mărime de 119 000 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 94 240.50 lei, dobânda de întârziere în mărime de 62 198.07 lei, venitul ratat în mărime de 18 955.35 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 254 174.32 lei și prejudiciul moral în mărime de 400 000 lei, iar în total suma de 948 568.24 lei;

lui Badrajan Ivan - salariul neachitat pentru perioada 01.06.2010 - 01.11.2010 în mărime de 23 500 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 15 499.50 lei, dobânda de întârziere în mărime de 9 780.08 lei, venitul ratat în mărime de 3 100.51 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 133 984.61 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 435 864.70 lei;

lui Gazov Mihail - salariul neachitat pentru perioada 01.10.2009 - 01.12.2010 în mărime de 147 000 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 99 937.60 lei,

dobânda de întârziere în mărime de 65 656.95 lei, venitul ratat în mărime de 19 961.23 lei, prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 582 015.78 lei;

lui Duda Mihail - salariul neachitat pentru perioada 01.06.2010 - 01.11.2010 în mărime de 25 120 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 16 704.78 lei, dobânda de întârziere în mărime de 11 026.22 lei, venitul ratat în mărime de 3 342.57 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 133 984.61 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 440 178.18 lei;

Anei Gumeni - salariul neachitat pentru perioada 01.01.2009 - 01.11.2010 în mărime de 27 500 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 20 532.50 lei, dobânda de întârziere în mărime de 24 151.45 lei, venitul ratat în mărime de 4 107.50 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 74 445.90 lei și prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei, iar în total suma de 250 737.35 lei;

lui Stăvilă Pavel - salariul neachitat pentru perioada 01.03.2010 - 01.11.2010 în mărime de 37 000 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 26 078.50 lei, dobânda de întârziere în mărime de 17 218.01 lei, venitul ratat în mărime de 5 225.01 lei, 7 salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 133 984.61 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 469 506.13 lei;

lui Frumusachi Oleg - salariul neachitat pentru perioada 01.05.2010 - 01.11.2010 în mărime de 39 749.48 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 28 139.68 lei, dobânda de întârziere în mărime de 18 503.70 lei, venitul ratat în mărime de 5 651.07 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 178 572.66 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 520 616.59 lei;

lui Țurcanu Andrei - salariul neachitat pentru perioada 01.05.2010 - 01.11.2010 în mărime de 23 715.74 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 17 668.69 lei, dobânda de întârziere în mărime de 11 671.06 lei, venitul ratat în mărime de 3 548.28 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 272 489.04 lei și prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei, iar în total suma de 429 092 lei;

lui Chiriac Igor - salariul neachitat pentru perioada 01.05.2010 - 01.11.2010 în mărime de 37 872.01 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 26 798.96 lei, dobânda de întârziere în mărime de 17 701.98 lei, venitul ratat în mărime de 5 6381.78 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 170 541.84 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 508 296.57 lei;

lui Rotari Grigore - salariul neachitat pentru perioada 01.06.2010 - 01.11.2010 în mărime de 23 976.87 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 17 012.86 lei, dobânda de întârziere în mărime de 11 237.78 lei, venitul ratat în mărime de 3 416.56 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 196 501.48 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 502 145.55 lei;

lui Aramă Ilarion - salariul neachitat pentru perioada 01.04.2010 - 01.11.2010 în mărime de 56 960.61 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 41 409.07 lei,

dobânda de întârziere în mărime de 27 352.48 lei, venitul ratat în mărime de 8 315.78 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 237 004.56 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 621 042.50 lei;

lui Batog Vasile - salariul neachitat pentru perioada 01.05.2010 - 01.11.2010 în mărime de 24 333.67 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 18 156.62 lei, dobânda de întârziere în mărime de 11 993.31 lei, venitul ratat în mărime de 3 646.27 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 266 769.94 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 574 899.81 lei;

lui Belibov Iuri - salariul neachitat pentru perioada 01.05.2010 - 01.07.2010 în mărime de 23 819.76 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 17 748.32 lei, dobânda de întârziere în mărime de 11 723.50 lei, venitul ratat în mărime de 3 564.19 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 271 870.03 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 578 725.80 lei;

lui Cornovean Vasile - salariul neachitat pentru perioada 01.03.2010 – 01.07.2010 în mărime de 121 648.38 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 8 29 779.04 lei, dobânda de întârziere în mărime de 19 670.46 lei, venitul ratat în mărime de 5 971.29 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 274 528.68 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 701 597.85 lei;

lui Bernevec Gheorghe - salariul neachitat pentru perioada 01.07.2010 - 01.11.2010 în mărime de 17 350.40 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 11 404.77 lei, dobânda de întârziere în mărime de 7 533.35 lei, venitul ratat în mărime de 2 290.32 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 143 735.76 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 432 314.60 lei;

lui Gazov Andrei - salariul neachitat pentru perioada 01.07.2010 - 01.11.2010 în mărime de 22 500 lei, penalitatea de întârziere în mărime de 14 755.50 lei, dobânda de întârziere în mărime de 9 738.63 lei, venitul ratat în mărime de 2 951.10 lei, salariul neachitat pentru șomaj tehnic în mărime de 133 984.61 lei și prejudiciul moral în mărime de 250 000 lei, iar în total suma de 433 929.84 lei.

Solicită reclamații prin cererea de chemare în judecată și cererea suplimentară de concretizare și modificare a pretențiilor din 27 iulie 2012, constatarea încălcării prevederilor Codului Muncii, art. 46 din Constituția Republicii Moldova, art. 1 protocolul 1 CEDO, pct. 1.1. al contractului individual de muncă și drepturilor la salariu neobținut timp îndelungat din vina angajatorului, restabilirea în drepturile salariale, încasarea în mod solidar a salariului neachitat conform proceselor-verbale de executare a lucrărilor în construcție calculate la 16 iulie 2012, conform anexei nr.1 la cererea suplimentară, penalității și dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 10 000 lei (f.d.150-162, Vol.II).

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 martie 2015, acțiunea a fost respinsă. (f.d.122-153, vol.V).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016, a fost respins apelul declarat de Chiținiuc Vasile, Chițeniuc Anatolie, Gazov Mihail, Gazov Andrei, Aramă Ilarion, Țurcanu Andrei, Cumpanici Nicolae, Eremia Valeriu, Verdeș Vitalie, Badrajan Ivan, Duda Mihail, Gumeni Ana, Stăvilă Pavel, Frumusachi Oleg, Chiriac Igor, Rotari Grigore, Bernevec Gheorghe, Belibov Iuri, Cornovean Vasile și Batog Vasile cu menținerea hotărârii Judecătoreiei Centru, mun. Chișinău din 11 martie 2015.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 ianuarie 2017, s-a considerat ca fiind inadmisibil recursul declarat de avocatul Tarsîna Vasile în interesele Chiținiuc Vasile, Chițeniuc Anatolie, Gazov Mihail, Gazov Andrei, Aramă Ilarion, Țurcanu Andrei, Cumpanici Nicolae, Eremia Valeriu, Verdeș Vitalie, Badrajan Ion, Duda Mihail, Gumeni Ana, Stăvilă Pavel, Frumusachi Oleg, Chiriac Igor, Rotari Grigore, Bernevec Gheorghe, Belibov Iuri, Cornovean Vasile și Batog Vasile.

La data de 03 iulie 2017, Chiținiuc Vasile și avocatul Tarsîna Vasile în interesele lui Chițeniuc Anatolie, Gazov Mihail, Gazov Andrei, Aramă Ilarion, Țurcanu Andrei, Cumpanici Nicolai, Eremia Valeriu, Verdeș Vitalie, Badrajan Ion, Duda Mihail, Gumeni Ana, Stăvilă Pavel, Frumusachi Oleg, Chiriac Igor, Rotari Grigore, Bernevec Gheorghe, Belibov Iuri, Cornovean Vasile și Batog Vasile, au depus cerere de revizuire prin care au solicitat admiterea cererii de revizuire cu casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 25 ianuarie 2017.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, au devenit cunoscute unele circumstanțe și fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute anterior, invocând prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă. S-a invocat că, la data de 03 aprilie 2017 lui Chiținiuc Vasile i-a fost prezentată ordonanța de clasare a procesului penal nr. 2012011284 din 28 februarie 2017, prin care s-a constatat că contractele de muncă care se pretindea a fi false, sunt acte veridice.

La momentul emiterii încheierii Curții Supreme de Justiție din 25 ianuarie 2017, nu era finisată urmărirea penală, iar ordonanța de clasare a procesului penal a fost emisă ulterior la data de 28 februarie 2017. Astfel menționează că, raportul de expertiză nr. 4106/4107 din 08 august 2013 care a stat la baza hotărârii instanței de fond și de apel, a decăzut.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Potrivit alin. (1<sup>1</sup>) al aceluiași articol, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție

sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces.

Art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, indică după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Invocând drept temei de revizuire prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, la cererea de revizuire s-a anexat ordonanța privind clasarea procesului penal nr. 2012011284 din 28 februarie 2017.

Potrivit art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Verificând temeinicia motivelor de revizuire raportate la prevederile art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că acestea nu sunt concludente și rezidă din interpretarea greșită a prevederilor art. 449 din Codul de procedură civilă.

În cazul în care se invocă că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, descoperirea înscrisurilor probatoare care au fost reținute de un participant la proces, se are în vedere situația în care la data pronunțării hotărârii atacate, instanța nu a avut în vedere anumite înscrisuri, deoarece nu au putut fi înfățișate de părți din motive independente de voința lor, înscrisuri care în mod vădit erau de natură să schimbe soluția dată. Este necesar ca înscrisul invocat pentru revizuire să fie determinant, în sensul că dacă ar fi fost cunoscut de instanță cu ocazia judecării pricinii, soluția ar fi putut fi alta de cât cea pronunțată.

Ordonanța privind clasarea procesului penal nr. 2012011284, invocată de către revizuenți și anexată la cererea de revizuire nu prezintă circumstanță nouă pentru anularea încheierii supusă revizuirii, deoarece nu combate raportul de expertiză prin care s-a constatat că Lipceanu Igor nu a semnat contractele individuale de muncă în calitate sa de administrator al Societății cu Răspundere Limitată „Lina Kapital”.

În ordonanța privind clasarea procesului penal nr. 2012011284 s-a indicat că, nu au fost stabilite careva fapte penale din partea lui Chiținiuc Vasile de falsificare a contractelor. Atât instanța de fond cât și cea de apel au dat apreciere probelor în cumul reieșind din Raportul de expertiză nr. 4106/4107 din 08 august 2013.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, prin revizuirea în sensul declarat se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărâri

irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

Astfel, admiterea revizuirii, în circumstanțele descrise ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În susținerea opiniei enunțate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (cauza Roșca v. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, temeiurile revizuirii nu au fost prezentate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, cererea de revizuire înaintată de Chiținiuc Vasile și avocatul Tarsîna Vasile în interesele lui Chițeniuc Anatolie, Gazov Mihail, Gazov Andrei, Aramă Ilarion, Țurcan Andrei, Cumpanici Nicolai, Eremia Valeriu, Verdeș Vitalie, Badrajan Ion, Duda Mihail, Gumeni Ana, Stăvilă Pavel, Frumusachi

Oleg, Chiriac Igor, Rotari Grigore, Bernevec Gheorghe, Belibov Iuri, Cornovean Vasile și Batog Vasile este inadmisibilă și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

#### d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă Chiținiuc Vasile și avocatul Tarsîna Vasile în interesele lui Chițeniuc Anatolie, Gazov Mihail, Gazov Andrei, Aramă Ilarion, Țurcan Andrei, Cumanici Nicolai, Eremia Valeriu, Verdeș Vitalie, Badrajan Ion, Duda Mihail, Gumeni Ana, Stăvilă Pavel, Frumusachi Oleg, Chiriac Igor, Rotari Grigore, Bernevec Gheorghe, Belibov Iuri, Cornovean Vasile și Batog Vasile împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 25 februarie 2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chiținiuc Vasile, Chițeniuc Anatolie, Gazov Mihail, Gazov Andrei, Aramă Ilarion, Țurcanu Andrei, Cumanici Nicolae, Erimia Valeriu, Verdeș Vitalie, Badrajan Ivan, Duda Mihail, Gumeni Ana, Stăvilă Pavel, Frumusachi Oleg, Chiriac Igor, Rotari Grigore, Bernevec Gheorghe, Belibov Iuri, Cornovean Vasile și Batog Vasile împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Merant Plus“ și Societății cu Răspundere Limitată „Lina-Kapital“, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Anevas Cuant“, Societatea cu Răspundere Limitată „Agro-Ialovenii” și Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei privind constatarea încălcării prevederilor contractului individual de muncă și drepturilor la salariu neobținut timp îndelungat din vina angajatorului, restabilirea în drepturile salariale, încasarea în mod solidar a salariului neachitat, penalității și dobânzii de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu